

Bu gündərən Turkeye prezidenti Rəcəp Tayyip Ərdoğan bildirib ki, Ermənistən Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı mövqeyi yumşalıb. Onun sözlərinə görə, Ermənistən əvvəllər Zəngəzur dəhlizinə qarşı olsa da, iqtisadi inteqrasiyaya qoşulmaq üçün indi daha yumşaq mövqə sərgiləyir. Bununla belə, Turkeye lideri hansı yumşalmadan səhbət getdiyinə aydınlıq götirməyib.

Turkeye prezidenti onu da deyib ki, Zəngəzur dəhlizi regionun inkişafı üçün vacib məqamdır. Onun sözlərinə görə, bu, sadəcə Azərbaycan üçün deyil, Ermənistən, Turkeye, İran və digər ölkələr üçün də bir fürsətdir: "Zəngəzur dəhlizinin açılması Orta Dəhlizin strateji inkişafına da imkan yaradacaq. Zəngəzur dəhlizi dəmir yol sisteminə də özündə birləşdirir. Orta Dəhliz bütün gücünü Zəngəzur xəttindən alır. Orta Dəhlizin Zəngəzur xətti ilə birləşməsi və birləşdikdən sonra yüksək və sərnişin daşınmasında yer almış çok önemlidir". Orta Dəhliz ticarət məqsədilə Çindən Avropaya uzanan və quru yolu ilə daşınmaları nəzərdə tutan layihədir. Ermənistənda hakim fraksiyanın katibi Arthur Ovanesyan jurnalistlərə açıqlamasında Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı Ermənistən öz ərazi bütövlüyü və suverenliyinə dair məsələdə heç bir ölü-

kəyə güzəsta getməyəcəyini xatırladıb. Ərdoğanın fikirlərinə cavab olaraq Ermənistən Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü Ani Badalyan "Armenpress" agentliyinə açıqlamasında qeyd edib ki, kommunikasiyaların açılması ilə bağlı danışıqlar davam edir və İrəvan bu prosesdə nəqliyyat yolları üzərində milli yurisdiksiyasını əsas götürür. Əslində, Azərbaycan da Zəngəzur dəhlizi məsələsinde Ermənistəna qarşı hansısa ərazi iddia ortaya qoymur. Bakı sadəcə Azərbaycan sərisinlərinin və yüklerinin bu dəhlizdə yoxlanmasına qarşıdır. Hazırda məsələ ilə bağlı Ermənistəndə müxtəlif fikirlər rast gəlinir. Müxalif "Hayastan" fraksiyasiının deputati Gegam Manukyan hakimiyyəti gizli razılaşmalar əldə etməkdə və bunları cəmiyyətə açıqlamamaqda günahlandırıb: "Bir neçə dəfə şahidi olmuşuq ki, hansısa razılaşma barədə ilk xəbəri Bakı-

Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı yeni proseslərə start verilir

dan və ya Ankaradan alırıq. Ermənistən hökuməti isə bu məlumatları dəlaşiq şəkildə təsdiqləyir. İndi də ehtimal olunur ki, yaxın gündərən Sünikdən keçəcək yol ilə bağlı tehlükeli bir razılaşma açıqlana bilər." Müxalif "Şərəfim var" fraksiyasının katibi Tigran Abrahamyan da hökuməti sərt tənqid edib. O bildirib ki, Ermənistən diplomatik mövqelərini itirib və Turkeyəye regionda vəsítəcilik rolu verib: "Ermənistən hakimiyyəti uzun müddət Azərbaycanla aparılan danışıqlarda Turkeyənin mövqeyini gücləndirir. Bu isə Ankaranın maraqlarına uyğun siyasetin irəliləməsinə şərait yaradır". Bu arada Ermənistənda narahatlıq yaranan daha bir məsələ Azərbaycan və Ermənistən liderlərinin Birleşmiş Ərəb Əmirliliklərdə keçiriləcək görüşüdür.

Qeyd edək ki, Azərbaycan ilə Ermənistən arasında davam edən sülh prosesi çərçivəsində iyulun 10-da Birleşmiş Ərəb Əmirliliklərinin Əbu-Dabi şəhərində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəflı görüş keçiriləcek. Ehtimallara görə, burada sülh müqaviləsi ilə yanaşı, Zəngəzur dəhlizi də əsas müzakirə predmetlərindən birinə çevriləcək. Bu dəhlzin açılması Er-

mənistən üçün də indi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan da Ermənistəndən Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı addım atmayı gözleyir. Bu gündərən Azərbaycan prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev "GLOBSEC 2025" forumunda "Orta Dəhliz: Yeni Geosiyası və İqtisadi Həyat Xətti" mövzusunda keçirilən paneldə qeyd edib ki, Ermənistən "sühl kəsişməsi" təşəbbüsü həddindən artıq məhdud və gec yanaşmadır: "Azərbaycan əraziləri işğal altında olarkən biz bağrantını münaqişənin həlli prosesinin bir hissəsi kimi müzakirə etdik. İndi münaqişə həll olunub. Biz regionda tam təhlükəsizlik və sabitlik yaratmışıq. Ermənistən regional müzakirələrin və əsas nəqliyyat əlaqəlerinin bir hissəsi ola bilər. Hazırda Ermənistənla da müzakirə aparıraq. Regionda hər hansı bir marginalizasiya və təcrid niyyətimiz yoxdur, ancaq həm də Ermənistəndən müəyyən gözləntilərimiz var". H.Hacıyev diqqətə çatdırıb ki, 30 il ərzində Ermənistən Azərbaycanın Naxçıvan bölgəsinə blokada altında saxlayıb: "İndi biz gözləyirik ki, Ermənistən ilk vacib addımı atsın. Bu addım Zəngəzur dəhlizi ilə

bağlıdır. Ermənistəndə dəhliz sözüne qarşı müəyyən qıcıqlanma hiss edirlər. Mən həmçinin zarafatla deyirəm ki, Azərbaycanın bütün ərazisinin dəhliz olmasını istərdim. Yaxşı, bu na e istəyirlərse desinlər, amma biz ilk növbədə Naxçıvana bağlılı istəyirik, çünkü 30 il ərzində biz bu imkandan məhrum olmuşuq. Naxçıvana əlaqə yarandıqdan sonra düşünürəm ki, Ermənistən üçün də başqa imkanlar açıla bilər. Biz Ermənistəndə regional nəqliyyatın bir hissəsi kimi görmək istəyirik". Belə olan halda Naxçıvanın ərazi baxımından anklav mahiyyətindən çıxmazı realalıdır. Dəhliz Azərbaycan üçün böyük siyasi, coğrafi və iqtisadi əhəmiyyət daşıyır. Digər tərəfdən isə bütün region ölkələri, o cümlədən dəhlzin keçəcəyi Ermənistən və İran üçün böyük iqtisadi potensialı reallaşdırmaqdandır ötrü beynəlxalq imkandır. Bu gündərən isə Karnevi Fondu diplomatik mənbələrə istinadən məlumat yayıb ki, ABŞ prezidenti Donald Trampin administrasiyası İrəvan və Bakını Ermənistən ərazisindən Azərbaycanın Naxçıvanına birləşdirən yolu açılmasını teklif edib. Bütün bunlar Ermənistən Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı siyasetinin dəyişməsinə təsir edir.

Samirə SƏFƏROVA